

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання Вченої ради
Маріупольського державного університету
від 24.06.2020 № 10

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ФІЛОЛОГІЯ. МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА (РОСІЙСЬКА)

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ другий (магістерський) рівень.
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ магістр.
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 03 Гуманітарні науки.
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 035 Філологія.
(код та найменування спеціальності)

Філологія. Мова та література (російська)

Назва освітньо-професійної програми

Спеціалізація (за необхідністю) 035.034 Слов'янські мови та літератури
(переклад включно), перша – російська

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2020 р.

Наказ про введення в дію

рішення Вченої ради МДУ від 25.06. 2020 р. № 138

I Преамбула

1. Розроблено на основі Стандарту вищої освіти зі спеціальності «035 Філологія» відповідного рівня освіти від 20.06.2019р. і внесено кафедрою слов'янської філології та перекладу.

2. Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради МДУ від 24.06.2020 № 10.

3. Розробники програми:

Звиняцьковський Володимир Янович, доктор філологічних наук, професор кафедри слов'янської філології та перекладу МДУ, гарант ОП

Педченко Олена Василівна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри слов'янської філології та перекладу

Волік Наталія Анатоліївна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри слов'янської філології та перекладу;

4. Цілі ОП, особливість (унікальність) ОП, відповідність цілей ОП місії та стратегії МДУ.

Мета освітньої програми: підготувати висококваліфікованого філолога з сформованими науковими і професійними компетентностями та готового надавати послуг у сфері літературної, мовленнєвої, перекладацької, редакторської, аналітичної та проектної діяльності.

Особливість (унікальність) ОП полягає у вивченні студентами другої іноземної мови (англійської або польської) та акценті на оволодіння студентами сучасними інформаційними та комунікативними, зокрема проектними технологіями, у філології, що забезпечує розширення сфери діяльності сучасного філолога. Особливу увагу приділено розвитку компетентностей міжкультурної комунікації та soft skills студентів через нові форми викладання навчальних предметів, проведення досліджень, виконання проектів та участі у науково-практичних та навчально-комунікативних заходах кафедри слов'янської філології та перекладу.

Мета реалізації ОП тісно корелює з місією та стратегією МДУ у частині підготовки фахівця-філолога здатного до реалізації сучасних програм гуманітарного розвитку та у частині створення в університеті сприятливих умов для реалізації процесів забезпечення якості освіти та подальшого входження в світовий освітній простір; розширення напрямів підготовки та спеціальностей, відповідно до сучасних вимог на ринку праці.

Рецензенти:

Пахарева Т. А., доктор філологічних наук, професор, професор кафедри світової літератури та теорії літератури Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Євстаф'єва Н. П., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри історії російської літератури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

II. Профіль освітньої програми

Профіль освітньо-професійної програми ступеня вищої освіти магістр Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Назва ОПП: Філологія. Мова та література (російська) Кваліфікація: Магістр філології за спеціалізацією «Російська мова, друга іноземна мова та зарубіжна література». Викладач закладу вищої освіти	
Тип диплому та обсяг програми	Диплом магістра, одиничний ступінь, 90 кредитів ЄКТС, 1 рік 4 місяці
Вищий навчальний заклад	Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
Акредитаційна інституція	Національна агенція забезпечення якості вищої освіти
Період акредитації	Серія НД- IV № 0559979 до 1 липня 2025 р.
Рівень програми	FQЕНЕА – другий цикл, EQFLLL – 7 рівень, НРК – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра

Мови викладання	Українська, російська, польська	
Термін дії ОПП	1 липня 2025 р.	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://mdu.in.ua/index/opp/0-197	
а	Мета програми	
Підготувати висококваліфікованого філолога з сформованими науковими і професійними компетентностями та готового надавати послуги у сфері літературної, мовленнєвої, перекладацької, редакторської, аналітичної та проектної діяльності.		
б	Характеристика програми	
1	<i>Предметна область, напрям</i>	<p>Об'єкти вивчення та професійної діяльності магістра філології є мови (в теоретичному / практичному, синхронному / діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікації в усній та письмовій формах.</p> <p><i>Цілі навчання</i> — підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та проблеми, що передбачає проведення досліджень з літературознавства та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією усної комунікації різними мовами.</p> <p><i>Теоретичний зміст</i> предметної галузі становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології.</p>
2	<i>Фокус програми та спеціалізації</i>	Загальна
3	<i>Орієнтація програми</i>	Освітньо-професійна
4	<i>Особливості та відмінності програми</i>	Вивчення студентами другої іноземної мови (англійської або польської) та акценті на оволодіння студентами сучасними інформаційними та комунікативними, зокрема проектними технологіями, у філології, що забезпечує розширення сфери діяльності сучасного філолога. Особливу увагу приділено розвитку компетентностей міжкультурної комунікації та soft skills студентів через нові форми викладання навчальних предметів, проведення досліджень, виконання проектів та участі у науково-практичних та навчально-комунікативних заходах кафедри слов'янської філології та перекладу.
с	Працевлаштування та продовження освіти	
1	<i>Працевлаштування</i>	2444.2 Філолог 2451.1 Літературознавець 2451.2 Літературний співробітник; 2451.2 Редактор, Редактор літературний, 2444.2 Лінгвіст 2444.2 Редактор-перекладач 2310.2 Викладач вищого навчального закладу

2	<i>Продовження освіти</i>	Можливість навчатися за програмами третього циклу.
d	Стиль та методика навчання	
1	<i>Підходи до викладання та навчання</i>	<p><i>Стиль навчання:</i> студентоцентризований, професійно-орієнтований, комунікативно-спрямований.</p> <p>Під час першого року навчання студент обирає напрям дослідження та елективні дисципліни, які вважає за потрібне вивчити. Впродовж другого року навчання більше частину часу присвячено написанню кваліфікаційної роботи.</p> <p><i>Методика навчання:</i> пояснювально-ілюстративна, проєктна, пошукова, проблемна, дослідницька у вигляді: лекції, мультимедійної лекції, інтерактивної лекції, семінарів, практичних занять, тренінгів, самостійної роботи (підготовка проєктів, аналітичних оглядів, анотацій), редакторсько-аналітичної, асистентської та науково-дослідної практик, виконання кваліфікаційної роботи.</p>
2	<i>Методи оцінювання</i>	експрес-тестування, усні відповіді на практичних і семінарських заняттях, створення інтелект-карт, таблиць, виконання творчих та пошукових завдань; портфоліо (за результатами виробничих практик); виконання проєктів з обов'язковою презентацією результатів; екзамені семестрові: усні, письмові у формі тестів, комбіновані; комплексний кваліфікаційний екзамен з другої іноземної мови; захист кваліфікаційної роботи.
e	Програмні компетентності	
	<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
1	<i>Загальні</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 2) Здатність бути критичним і самокритичним. 3) Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. 4) Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 5) Здатність працювати в команді та автономно. 6) Здатність спілкуватися іноземною мовою. 7) Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 8) Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 9) Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 10) Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). 11) Здатність проведення досліджень на належному рівні. 12) Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
2	<i>Фахові</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах. 2) Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства. 3) Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

	<p>4) Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p> <p>5) Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності результатів досліджень та інновацій.</p> <p>6) Здатність застосовувати поглиблені знання з сучасного літературознавства та мовознавства для вирішення професійних завдань.</p> <p>7) Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією у дослідженнях з літературознавства та мовознавства.</p> <p>8) Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів державної, російської та другої іноземної мов для досягнення запланованого прагматичного результату.</p> <p>9) Здатність до організації ділової комунікації.</p> <p>10) Здатність виконувати професійні обов'язки асистента кафедри</p> <p>11) Усвідомлення основ педагогічної діяльності у ЗВО.</p> <p>12) Здатність до перекладацької та літературно-критичної діяльності.</p>
f	Програмні результати навчання
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення. 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами. 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження у літературознавстві або мовознавстві. 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно-значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування. 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня. 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційно-логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації усної комунікації. 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці. 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства. 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти філології. 10. Збирати систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати художні тексти. 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних. 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності. 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та їх обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються. 14. Створювати, аналізувати й редагувати літературознавчі, мовознавчі та художньо-

	<p>публіцистичні тексти.</p> <p>15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.</p> <p>16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з філології для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки з славістики.</p> <p>18) Виконувати професійні обов'язки асистента кафедри.</p> <p>19) Застосовувати основні принципи педагогіки вищої школи на практиці.</p> <p>20) Здійснювати переклад та літературно-критичний аналіз художніх текстів.</p>
Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Гарант ОПП – доктор філологічних наук, професор кафедри слов'янської філології та перекладу МДУ Звиняцьковський В. Я. Усі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму, за кваліфікацією відповідають профілю і напряму дисциплін, що викладаються. У процесі організації освітнього процесу залучаються вітчизняні та закордонні фахівці відповідної галузі.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитку відповідає вимогам. Обладнано Центр польської культури, дві навчальні лабораторії комп'ютерної техніки. Доступ до Інтернет-мережі є відкритим.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Відділ «Філологія» наукової бібліотеки МДУ нараховує понад 7 тис. екземплярів наукової та навчальної літератури. Комплектування бібліотеки доповнюється за рахунок спеціальної періодики з питань філології. З усіх дисциплін навчального плану підготовки магістра спеціальності 035 Філологія ОПП «Філологія. Мова та література (російська)» розроблені комплекси навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін та дистанційні курси, що викладено на Навчальному порталі МДУ (http://moodle.mdu.in.ua/).
Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Реалізується у закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах в межах України згідно з Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті
Міжнародна кредитна мобільність	Угоди, укладені в рамках проекту Еразмус +: - Яннінський університет (Греція): кредитна мобільність студентів, стажування викладачів; - Афінівський національний університет імені Каподістрії (Греція): кредитна мобільність студентів, стажування викладачів; - Полонійна академія в Ченстохові (Польща): подвійне дипломування за бакалаврськими та магістерськими програмами
Навчання іноземних здобувачів освіти вищої освіти	Умови вступу на освітню програму іноземців та осіб без громадянства висвітлено у Правилах прийому до МДУ. Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться з додатковою мовною підготовкою.

III Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Магістр філології
Кваліфікація в дипломі	ступень вищої освіти – магістр, спеціальність – Філологія, спеціалізація – Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська освітньо-професійна програма – Філологія. Мова та література (російська) Магістр філології за спеціалізацією «Російська мова, друга іноземна мова та зарубіжна література». Викладач закладу вищої освіти
Опис предметної області	<i>Об'єкти вивчення та професійної діяльності</i> магістра філології є мови (в теоретичному / практичному, синхронному / діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікації в усній та письмовій формах. <i>Цілі навчання</i> — підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та проблеми, що передбачає проведення досліджень з літературознавства та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією усної комунікації різними мовами. <i>Теоретичний зміст предметної галузі</i> становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології. <i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології.
Фокус програми: загальна/спеціальна	Загальна освіта в Гуманітарній галузі.
Орієнтація програми	Освітньо-професійна
Академічні права випускників	Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти
Працевлаштування випускників	2444.2 Філолог 2451.1 Літературознавець 2451.2 Літературний співробітник; 2451.2 Редактор, Редактор літературний, 2444.2 Лінгвіст 2444.2 Редактор-перекладач 2310.2 Викладач вищого навчального закладу

IV Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми кредитах ЄКТС у	Обсяг освітньо-професійної програми магістра становить 90 кредитів ЄКТС. 70% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти.
---	---

V Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1) Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 2) Здатність бути критичним і самокритичним. 3) Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. 4) Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 5) Здатність працювати в команді та автономно. 6) Здатність спілкуватися іноземною мовою. 7) Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 8) Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 9) Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 10) Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). 11) Здатність проведення досліджень на належному рівні. 12) Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 	<p>КЗ-1</p> <p>КЗ-2 КЗ-3</p> <p>КЗ-4 КЗ-5 КЗ-6</p> <p>КЗ-7 КЗ-8</p> <p>КЗ-9 КЗ-10</p> <p>КЗ-11 КЗ-12</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1) Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах. 2) Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства. 3) Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. 4) Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. 5) Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності результатів досліджень та інновацій. 6) Здатність застосовувати поглиблені знання з сучасного літературознавства та мовознавства для вирішення професійних завдань. 7) Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією у дослідженнях з літературознавства та мовознавства. 8) Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів державної, російської та другої іноземної мов для досягнення запланованого прагматичного результату. 9) Здатність до організації ділової комунікації. 10) Здатність виконувати професійні обов'язки асистента кафедри 11) Усвідомлення основ педагогічної діяльності у ЗВО. 12) Здатність до перекладацької та літературно-критичної діяльності. 	<p>КП-1</p> <p>КП-2</p> <p>КП-3</p> <p>КП-4</p> <p>КП-5</p> <p>КП-6</p> <p>КП-7</p> <p>КП-8</p> <p>КП-9</p> <p>КП-10</p> <p>КП-11</p> <p>КП-12</p>

VI. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Визначені ОПП кінцеві, підсумкові та інтегративні результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки:

Результати навчання	Шифр результату навчання
1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.	РН 1
2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.	РН 2
3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження у літературознавстві або мовознавстві.	РН 3
4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно-значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.	РН 4
5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.	РН 5
6. Застосовувати знання про експресивні, емоційно-логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації усної комунікації.	РН 6
7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.	РН 7
8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.	РН 8
9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти філології.	РН 9
10. Збирати систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати художні тексти.	РН 10
11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.	РН 11
12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.	РН 12
13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та їх обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.	РН 13
14. Створювати, аналізувати й редагувати літературознавчі, мовознавчі та художньо-публіцистичні тексти.	РН 14
15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.	РН 15
16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з філології для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	РН 16
17. Планувати, організувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки з славістики.	РН 17
18) Виконувати професійні обов'язки асистента кафедри.	РН 18
19) Застосовувати основні принципи педагогіки вищої школи на практиці.	РН 19
20) Здійснювати переклад та літературно-критичний аналіз художніх текстів.	РН20

Стиль та методика навчання

А) Підходи до викладання та навчання: студентоцентрований, професійно-орієнтований, комунікативно-спрямований.

Б) Система оцінювання:

- експрес-тестування, усні відповіді на практичних і семінарських заняттях, створення інтелект-карт, таблиць, виконання творчих та пошукових завдань;
- портфоліо (за результатами виробничих практик);
- виконання проєктів з обов'язковою презентацією результатів;
- екзамени семестрові: усні, письмові у формі тестів, комбіновані;
- комплексний кваліфікаційний екзамен з другої іноземної мови;
- захист кваліфікаційної роботи.

Рекомендований перелік навчальних дисциплін і практик.**Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки.**

Обсяг освітньої складової освітньо-професійної програми підготовки магістра освіти становить 90 кредитів ЄКТС.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибіркості наведено у табл. 1.

*Таблиця 1***Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибіркості**

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі:	
		нормативні дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	21 (23%)	15(17%)	6 (6%)
Професійна підготовка	66 (77%)	51(56%)	18(21%)
Усього для ступеня магістра	90 (100%)	66 (73%)	24 (27%)

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою. Практична підготовка передбачає проходження різних видів практики.

Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання (Таблиця 2).

*Таблиця 2.***Перелік компонентів ОПП**

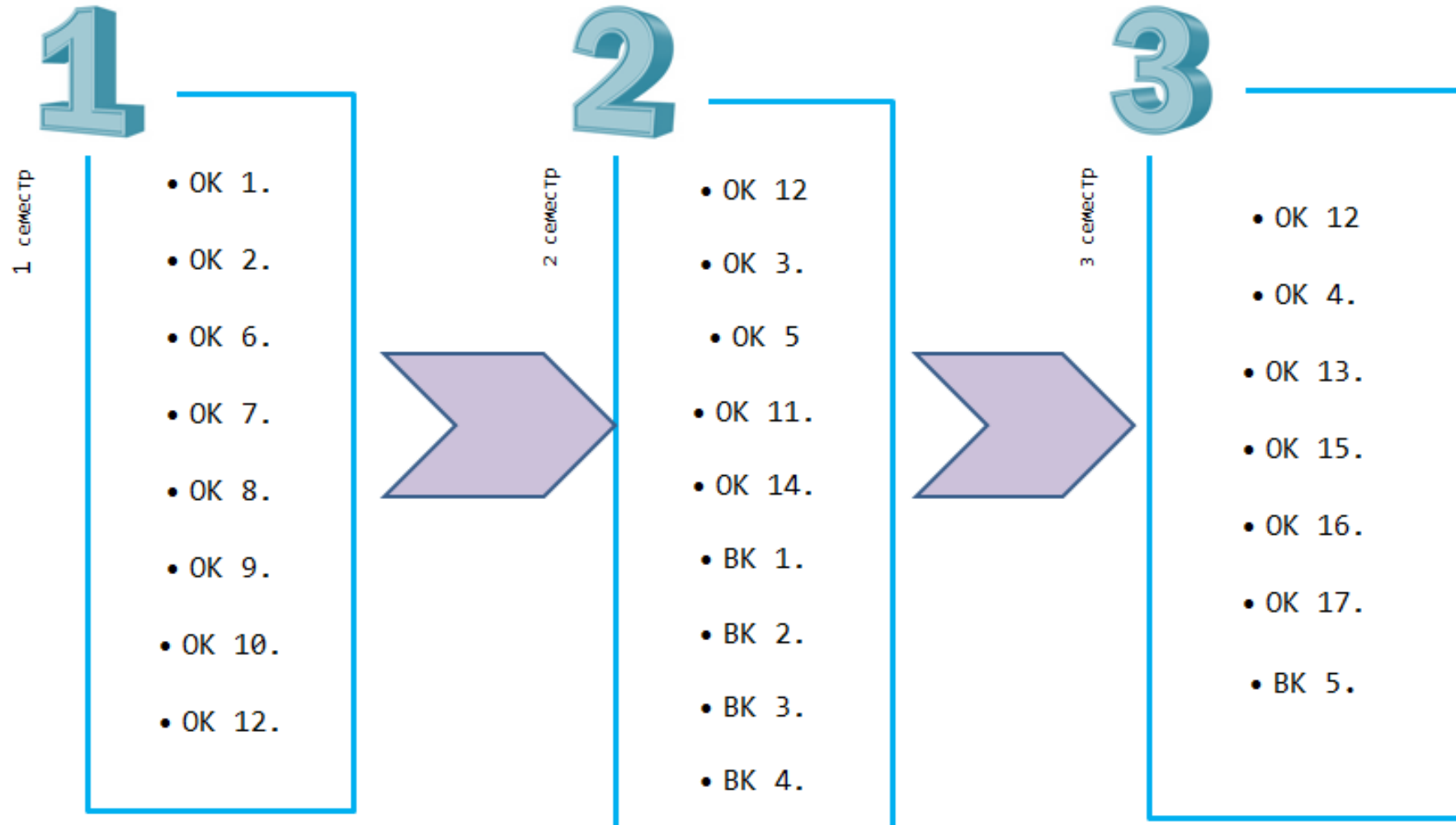
Код н/д	Шифр дисципліни за навчальним планом	Компоненти освітньої програма (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП				
ОК 1.	ОКЗП 1.1.1	Методологія та організація наукових досліджень	3	залік
ОК 2.	ОКЗП 1.1.2	Педагогіка вищої школи	3	екзамен
ОК 3.	ОКЗП 1.1.3	Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освіті	3	екзамен
ОК 4.	ОКЗП 1.1.4	Термінологія і термінографія	3	залік
ОК 5.	ОКЗП 1.1.5	Академічне письмо	3	залік
ОК 6.	ОКПП 1.2.1	Методика викладання російської мови як іноземної	6	екзамен

ОК 7.	ОКПП 1.2.2	Сучасна література	5	екзамен
ОК 8.	ОКПП 1.2.3	Практика мовної комунікації другої іноземної мови	6	залік
ОК 9.	ОКПП 1.2.4	Теорія літератури та естетика	3	екзамен
ОК 10.	ОКПП 1.2.5	Історія та теорія лінгвістики (за мовами спеціалізації)	3	екзамен
ОК 11.	ОКПП 1.2.6	Історія та теорія пісемності	3	залік
ОК 12.	ОКПП 1.2.7	Теорія та практика творчого письма та художнього перекладу	6	екзамен, залік
ОК 13.	ОКПП 1.2.8	Герменевтичний та рецептивний аспекти літературного аналізу	4	залік
ОК 14.	ОКПП 1.2.9.1	Виробнича практика 1 (редакторсько-аналітична)	3	диф.залік
ОК 15.	ОКПП 1.2.9.2	Виробнича практика 2 (асистентська)	3	диф.залік
ОК 16.	ОКПП 1.2.9.3	Науково-дослідна практика	3	диф.залік
ОК 17.	ОКПП 1.2.10	Виконання кваліфікаційної роботи	6	
Вибіркові компоненти ОПП				
ВК 1.	ВКЗП 2.1.1	Дисципліна за вибором 1	3	залік
ВК 2.	ВКЗП 2.1.2	Дисципліна за вибором 2	3	залік
ВК 3.	ВКПП 2.2.1	Дисципліна за вибором 1	11	екзамен
ВК 4.	ВКПП 2.2.2	Дисципліна за вибором 2	3	залік
ВК 5.	ВКПП 2.2.3	Дисципліна за вибором 3	4	залік

Опис нормативних навчальних дисциплін наведено в Додатку. Опис дисциплін вільного вибору студентів наведено у каталозі елективних дисциплін, який оновлюється кожного року та затверджується в установчому порядку згідно з Положенням про вибіркові дисципліни у Маріупольському державному університеті.

Схематично співвідношення між результатами навчання та компетентностями представлені у матриці (Таблиця 3), рядки якої містять результати навчання (РН) за окремими дисциплінами освітньої програми, а стовпці – компетентності (К), які студент набуває в результаті успішного навчання за даною освітньою програмою та у окремих матрицях запропонованих стандартом (Таблиці 4,5).

Структурно-логічна схема ОПШ

Матриця відповідності визначених ОПШ результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання/ дисципліна	Навчальна	Інтегральна компетентність	Компетентності																						
			Загальні компетентності												Спеціальні (фахові) компетентності										
			КЗ-1	КЗ-2	КЗ-3	КЗ-4	КЗ-5	КЗ-6	КЗ-7	КЗ-8	КЗ-9	КЗ-10	КЗ-11	КЗ-12	КП-1	КП-2	КП-3	КП-4	КП-5	КП-6	КП-7	КП-8	КП-9	КП-10	КП-11
PH 1 / ОК 1,2,3,5,14,15,16				+		+	+		+	+	+	+			+	+	+			+			+	+	+
PH 2 / ОК 1,5,8,14,15,16,17			+					+		+		+	+	+						+	+	+	+	+	+
PH 3 / ОК 1,3,4,6,7,8,12-17					+				+	+			+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH 4 / ОК 1,4,5,6,7,8,12,14,15				+		+	+		+		+						+			+			+	+	+
PH 5 / ОК 2,14,15,16							+		+	+	+	+							+			+	+	+	+
PH 6 / ОК 5,6,8,10,11,12,13,14			+					+							+						+	+	+	+	+
PH 7 / ОК 4,6,10,11					+				+	+					+		+	+		+	+		+	+	+
PH 8 / ОК 7, 9,12,13,14									+							+	+	+		+	+		+	+	+
PH 9 / ОК 4,6,7,9-14,16,17					+				+										+	+			+	+	+
PH 10 / ОК 7,6,9,10,12,13,14,17					+	+			+	+									+	+				+	+
PH 11 / ОК 1,4,5,9,10,16,17					+	+			+	+					+	+	+	+		+	+				+
PH 12 / ОК 1,5,12,14,16,17				+			+					+	+	+											+
PH 13 / ОК 1,2,4,5,15,16,17			+		+	+			+		+	+	+	+					+	+	+	+			+
PH 14 / ОК 4,7,9,10,12,13,14,16,17			+					+	+	+					+					+					
PH 15 / ОК 1,9,10,13,14,16,17					+				+	+			+		+	+	+		+	+			+	+	+
PH 16 / ОК 4,6,7,9,10,12,14						+	+				+	+					+		+	+					
PH 17 / ОК 1,5,12,13,14,16,17			+		+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH 18 / ОК 2,6,15			+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH 19 / ОК 2,6,15			+	+			+				+	+	+										+	+	
PH 20 / ОК 7, 8, 9,12,13,14			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+			+

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Таблиця 4.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	+	+	+	
Здатність бути критичним і самокритичним.			+	+
Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	+	+	+	
Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	+	+	+	+
Здатність працювати в команді та автономно.			+	+
Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+	+	+	
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+		
Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	
Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.			+	+
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+	+	+
Здатність проведення досліджень на належному рівні.	+	+	+	+
Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	+			+
Спеціальні (фахові) компетентності				
Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.	+	+		
Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.	+	+		
Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.	+	+		+
Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.	+	+		
Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності результатів досліджень та інновацій.	+	+	+	+
Здатність застосовувати поглиблені знання з сучасного літературознавства та мовознавства для вирішення професійних завдань.	+	+	+	+

Здатність вільно користуватися спеціальною літературознавчою та лінгвістичною термінологією у дослідженнях.	+	+		
Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів державної, російської та польської мов для досягнення запланованого прагматичного результату.	+	+	+	
Здатність до організації ділової комунікації.	+	+	+	+
Здатність виконувати професійні обов'язки асистента кафедри з викладання літературознавчих дисциплін.	+	+	+	+
Усвідомлення основних педагогічної діяльності у ЗВО.	+	+	+	+
Здатність до перекладацької та літературно-критичної діяльності.	+	+	+	+

Таблиця 5.

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Інтегральна	Загальні компетентності												Спеціальні (фахові) компетентності											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.	+		+		+	+		+	+	+	+			+	+	+			+				+	+	+
2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.	+	+					+		+		+	+	+							+	+	+	+	+	+
3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в літературознавстві або мовознавстві.	+			+				+	+			+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+
4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно-значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.	+		+		+	+		+		+						+			+			+	+	+	+

5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.	+					+		+	+	+	+							+			+	+	+	+
6. Застосовувати знання про експресивні, емоційно-логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації усипної комунікації.	+	+					+						+							+	+	+	+	+
7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.	+			+				+	+					+		+	+				+	+	+	+
8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.	+							+						+	+	+					+	+	+	+
9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладі аспектів літературознавства.	+			+				+										+	+			+	+	+
10. Збирати систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати художні тексти.	+			+				+	+									+	+				+	+
11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.	+			+	+			+	+				+	+	+	+		+	+					+
12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.	+		+			+					+	+	+											+
13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та їх обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.	+	+		+	+			+		+	+	+	+					+	+	+	+			+
14. Створювати, аналізувати й редагувати літературознавчі, художні та художньо-публіцистичні тексти.	+	+					+	+	+				+					+						
15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.	+			+				+	+			+		+	+	+	+		+	+			+	+

16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з слов'янської філології для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	+				+	+				+	+					+			+	+					
17. Планувати, організувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки з славістики.	+	+		+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
18. Виконувати професійні обов'язки асистента кафедри	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
19. Застосовувати основні принципи педагогіки вищої школи на практиці	+	+	+			+			+	+	+												+	+	
20. Здійснювати переклад та літературно-критичний аналіз художніх текстів	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+				+

VII Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі складання кваліфікаційного екзамену і публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота спрямована на розв'язання спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми з літературознавства або мовознавства, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Виконується відповідно до «Положення про кваліфікаційні роботи МДУ», що визначає загальні вимоги до етапів підготовки, змісту, структури, оформлення кваліфікаційних робіт.</p> <p>Кваліфікаційна робота має відповідати загальним вимогам наукової етики, зокрема щодо наявності всіх необхідних посилань, коректності цитування тощо.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті МДУ або в репозитарії наукової бібліотеки МДУ.</p>
Вимоги до публічного захисту (демонстрації)	Якість презентації роботи під час її захисту; мультимедійне супроводження результатів дослідження; переконливість відповідей на питання членів комісії, зауваження рецензентів; культура мовлення; оцінювання роботи рецензентом; відгук наукового керівника щодо самостійності у розробці проблеми, здатності до науково-дослідної роботи та підготовленості до виконання професійних обов'язків.
Вимоги до кваліфікаційного екзамену	Кваліфікаційний екзамен з дисциплін: практичний курс другої іноземної мови, теорія та практика творчого письма та художнього перекладу – має забезпечити оцінювання профільних результатів навчання визначених освітньою програмою.

VIII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У МДУ функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система

внутрішнього забезпечення якості) за поданням МДУ оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

ІХ. Інформація щодо моніторингу ОП

Моніторинг програми проходив у два етапи: опитування стейкхолдерів за допомогою Google Форм, засідання круглого столу «Обговорення результатів моніторингу та перспектив вдосконалення освітньої професійної програми «Філологія. Мова і література (російська)» (8 жовтня 2019 року). ОПП зі змінами було затверджено у встановленому порядку та оприлюднено на сайті МДУ у розділі «Громадське обговорення».

Гарант ОП

В.Я. Звinyaцьковський

Нормативні та вибіркові навчальні дисципліни

Нормативні дисципліни циклу загальної підготовки

ОК 1. Методологія і організація наукових досліджень

Мета вивчення курсу – розвинути наукове мислення студентів і дати змогу зробити самостійне дослідження з проблеми, що повстала перед студентом під час науково-дослідної навчальної практики.

Завдання курсу: забезпечити чітке розуміння студентами поняття про наукову діяльність; засвоїти понятійно-термінологічного апарату наукової діяльності; ознайомити зі станом наукової діяльності в Україні та світі; ознайомити з електронними та Інтернет-ресурсами інформації; засвоїти систему роботи з бібліотечно-бібліографічними джерелами інформації; вивчити порядок оформлення наукового дослідження, правила академічної культури, основи боротьби з академічним плагіатом та забезпечення якості освіти.

Змістовні модулі:

1. Предмет і сутність науки. Поняття наукового дослідження
2. Структура дослідження: обґрунтування актуальності і визначення теми дослідження, його мети, завдання.
3. Академічна доброчесність та авторське право.

ОК 2. Педагогіка вищої школи

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх педагогів професійних моральних цінностей через засвоєння нормативних засад їх діяльності, розвиток і саморозвиток професійної етичної культури на рефлексивній основі.

Завдання курсу: розкриття соціальної та психологічної значущості дотримання педагогом норм професійної етики; ознайомлення з принципами, нормами і правилами професійно-педагогічної поведінки, сприяння їх засвоєнню; розвиток етичної культури педагогів на рефлексивній основі, спонукання їх до самоаналізу власних вчинків; визначення типових помилок поведінки педагога, пов'язаних із порушенням норм професійної моралі; озброєння технологією розробки алгоритму індивідуальної управлінської взаємодії на етичній основі.

Змістові модулі:

1. Професійна етика та професійна деонтологія.
2. Вимоги до педагога в контексті професійного обов'язку.
3. Адміністративна етика.

ОК 3 Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освіті

Мета вивчення курсу: ознайомлення студентів з теоретичною базою знань у сфері сучасних інформаційних технологій, підготувати до практичного застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (СІКТ) в дошкільній освіті та при розв'язання практичних задач у навчанні, майбутній професійній діяльності, розвиток мотивації студентів до професійного самовдосконалення в аспекті основних завдань курсу.

Завдання курсу: підготувати до вирішення питань науково-дослідного характеру до застосування СІКТ; поглиблення загальнотеоретичних і методичних знань з використання СІКТ на предметах освітньої галузі «Педагогічна освіта», «Середня освіта»; для виконання управлінських і педагогічних функцій спеціалістів за допомогою інформаційних технологій, розвивати, та формувати навички практичного застосування мультимедійних навчальних засобів, користування комп'ютерною технікою та мультимедійними освітніми ресурсами, лінгвістичних ресурсів та систем; раціонального їх застосування в майбутній професійній діяльності; удосконалювати вміння активно працювати в інформаційно-комунікаційному педагогічному середовищі.

Змістовні модулі:

1. Сучасні інформаційні технології як засіб реалізації індивідуалізації процесу навчання.
2. Мережеві технології другого покоління в професійній діяльності майбутнього педагога.
3. Розвиток дистанційної освіти. Навчальні платформи. Web-ресурси та системи. Мультимедійні освітні ресурси.

ОК 4. Термінологія і термінографія

Мета вивчення курсу: розуміння та засвоєння сутності, сукупності проблем пов'язаних з особливостями граматичної і стилістичної структур української термінології; особливостями використання науково-технічної, економічної та інших (спеціальних) видів термінології; класифікаційних методик, шляхів виникнення, семантичних особливостей термінів залежно від вузькопрофесійної сфери застосування і перекладу, принципів укладання багатомовних термінологічних словників. Формування знань та придбання навичок аналізу терміносистеми як сегменту лінгвосистеми в цілому.

Завдання курсу: студенти повинні вміти застосовувати базові концепції і методики укладання словників для оптимізації процесу перекладу тексту, насиченого термінологічною лексикою; використовувати існуючі в мові словотворчі моделі для аналізу термінів; вмотивовано вживати терміни українського та іншомовного походження під час перекладання спеціальних текстових одиниць;

Змістовні модулі:

1. Поняття терміна і терміносистеми.
2. Шляхи виникнення термінів і їх словотворчі типи. Семантичні особливості терміну.
3. Термінологічне планування як складова частина мовного планування.

ОК 5. Академічне письмо

Мета вивчення курсу – розширити уявлення здобувачів вищої освіти про академічне письмо загалом та українську наукову мову зокрема, мовні засоби писемного й усного наукового тексту, допомогти їм оволодіти важливими процедурами сучасних наукових досліджень, розвинути потребу в нормативному використанні засобів наукової мови для успішної презентації результатів наукової діяльності.

Завдання курсу: поглибити знання про науковий стиль української мови; сформувані уявлення про сучасний стан української наукової мови, мовні засоби наукового тексту, основи наукової майстерності; спонукати до нормативного використання засобів наукової мови; удосконалити технології роботи з українським науковим текстом, уміння і навички мовностилістичного аналізу україномовного наукового тексту; формувати мовний смак, мовне чуття, давати справедливу оцінку тій чи тій науковій творчості.

Змістові модулі:

1. Науковий стиль української мови: загальна характеристика і специфічні риси
2. Культура писемного наукового мовлення
3. Красномовство як мистецтво і наука. Культура усної наукової комунікації

Нормативні дисципліни циклу професійної підготовки

ОК 6. Методика викладання російської мови як іноземної

Мета вивчення курсу – формування в студентів магістратури професійно-методичної компетентності викладача російської мови як іноземної.

Завдання курсу: створити у студентів магістратури теоретичну базу, що розкриває загальні та спеціальні закономірності процесу навчання російської мови як засобу спілкування, освіти, виховання й розвитку, яка включає, крім методичних знань, також знання із суміжних з методикою наук психолого-педагогічного, філологічного й культурологічного циклів, і на цій основі сформувані уявлення про зміст і структуру педагогічної діяльності викладача;

Змістовні модулі:

1. Організація навчання іноземних мов.
2. Теоретичні основи методики навчання російської мови як іноземної.
3. Методика формування іншомовної комунікативної компетентності.

ОК 7. Сучасна література

Мета вивчення курсу – введення в проблематику літературного процесу кінця ХХ і початку ХХІ століть, формування уявлень про взаємодію, діалог сучасної літератури і класичної літератури, а також модернізму, постмодернізму і метамодернізму; про еволюцію жанрової системи літератури, про взаємовплив літератури і актуального мистецтва.

Завдання курсу: оволодіти низкою теоретичних понять, пов'язаних зі специфікою компаративного вивчення літератури, а також зі світоглядом і естетичними уявленнями сучасної епохи, системою жанрів літератури початку ХХІ століття; визначити найбільш значущі твори сьогодення, своєрідність їх форми і змісту, місця в сучасному історико-літературному процесі; сформувати уявлень про закономірності та особливості розвитку літератури кін. ХХ - п. ХХІ століття, її зв'язку з мистецтвом та цифровими носіями.

Змістові модулі:

1. Література постмодернізму та метамодернізму. Жанри та автори.
2. Національні та інтернаціональні форми сучасної літератури.

ОК 8. Практика мовної комунікації другої іноземної мови

Мета вивчення курсу – навчити вільно і правильно спілкуватися іноземною мовою з дотриманням усіх фонетичних, лексико-синтаксичних та стилістичних норм, опанувати навички реферування іноземною мовою суспільно-політичних текстів; розвинути вміння передавати інформацію загально- і суспільно-політичного змісту в різних видах робіт, формувати професійну компетентність особистості як синтез змістовного та структурного компонентів.

Завдання курсу: розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання та письма), формування певного рівня комунікативної компетенції, розуміння сутності мовних явищ, іншої системи понять сприйняття дійсності, ознайомлення з історією та культурою носіїв німецької мови, формування лінгвокраїнознавчої компетенції студентів; поглиблення знань про мову, культуру, історію, традиції, реалії та в цілому про особливості ментальності носіїв англійської мови.

Змістові модулі

1. Ділове спілкування;
2. Наукова комунікація;
3. Синтаксис складного речення.

ОК 9. Теорія літератури та естетика

Мета вивчення курсу – всебічний розгляд основних принципів літературознавства як науки, основних етапів та напрямків розвитку теоретико-літературної думки, сучасного стану науки про літературу.

Завдання курсу: висвітлити основні етапи та напрямки розвитку теоретико-літературної думки від античності до ХХІ ст.; ознайомити із проблемним полем, термінологічно-категоріальним апаратом, концепціями сучасного літературознавства; поглибити та узагальнити знання, пов'язані із природою художньої літератури як мистецтва слова, художнього твору, методами та принципами його аналізу; розкрити основні закономірності розвитку літературного процесу; вдосконалити навички наукового аналізу художнього твору з урахуванням новітніх напрямів у літературознавстві.

Змістовні модулі:

1. Основні етапи та напрямки розвитку теоретико-літературної думки у західноєвропейських країнах від античності до сучасності.
2. Основні аспекти наукового аналізу художнього твору.

3. Напрямки та закономірності розвитку літературного процесу у країнах Західної Європи

ОК 10. Теорія та історія лінгвістики (за мовами спеціалізації)

Мета вивчення курсу – поглиблення й узагальнення знань філологів з теорії, методології та історії мовознавства; підвищення професійного рівня лінгвістичної підготовки аспірантів; формування навичок комплексного лінгвістичного аналізу.

Завдання курсу: теоретичні: розширити знання філологів з актуальних питань психолінгвістики, соціолінгвістики, інтерлінгвістики, теоретичного і прикладного мовознавства, а також вивчити теоретичні положення, які не були висвітлені в попередніх курсах; ознайомити з найважливішими історичними періодами, школами, напрямками лінгвістичної науки, філософськими основами, актуальними ідеями й здобутками сучасного світового мовознавства; формувати сучасні погляди на проблеми лінгвістики, спираючись на історію розвитку вітчизняного та європейського мовознавства; поглибити знання про методи наукового дослідження мови; - практичні: розвивати уміння й навички аналізувати та застосовувати основні положення лінгвістичних теорій та методи дослідження мови у практичній діяльності.

Змістові модулі:

4. Мовознавство як наука
5. Система і структура мови
6. Мова та історія (розвиток мови)

ОК 11. Історія та теорія писемності

Мета вивчення курсу: Ознайомлення студентів-магістрів з історією писемності та еволюцією теорії писемності, поглиблення знань теоретичних основ мовознавства та вироблення наукового підходу до мови.

Завдання курсу:

1. Розширення і систематизація знань з історії та теорії писемності.
2. Ознайомлення учнів з передісторією писемності, її становленням, з основними етапами розвитку; знайомство з основними поняттями сучасної теорії писемності.
3. Вироблення навичок і умінь лінгвістичного аналізу, розвиток навичок наукового дослідження, аналізу та оцінки писемного мовлення з позицій сучасної лінгвістичної теорії.

Змістовні модулі:

1. Історія писемності
2. Типологія графічних форм

ОК 12. Теорія та практика творчого письма та художнього перекладу

Мета вивчення курсу: введення в проблематику літературного процесу творчості, формування уявлень про типи літературної творчості, авторського діалогу; навчання навичкам літературної творчості, визначення авторського вибору стилю, жанру, манери. Визначити основні типи художніх текстів, з якими гіпотетично може працювати перекладач під час своєї професійної діяльності; лексичні, морфологічні та синтаксичні особливості даних типів текстів та основні труднощі, які виникають при перекладі кожного з типу текстів.

Завдання курсу: оволодіння теоретичними поняттями, пов'язаними із специфікою та історією літературної творчості, творчим кредо і світоглядом сучасного письменника. Ознайомлення з уявленнями про створення художнього твору класиків літератури, а також з сучасними літературними видами діяльності та технологіями створення текстів різних родів літератури і жанрів. Формування уявлень про естетичний вплив літератури як виду мистецтва. Розвиток навичок створення художнього тексту. Отримання студентами навичок практичного перекладу художнього тексту, ознайомлення з основними особливостями перекладу художньої літератури різних жанрів.

Змістовні модулі

1. Література як факт художнього мистецтва
2. Літературна творчість та критика в епоху цифрових технологій
3. Переклад усних текстових жанрів.
4. Переклад письмових текстових жанрів.

ОК 13. Герменевтичний та рецептивний аспекти літературного аналізу

Мета вивчення курсу: введення в проблематику розвитку теорії аналізу художнього тексту, формування уявлень про герменевтичний та рецептивний аналіз літературного тексту, еволюцію методології аналізу тексту.

Завдання курсу: формування загальних уявлень про герменевтичний та рецептивний види аналізу художнього тексту; ознайомити студентів з основними методами герменевтичного та рецептивного видів аналізу; прищепити навички оперування поняттями і термінами; сформувати навички аналізу художніх текстів різних родів і жанрів.

Змістовні модулі:

1. Теорія та практика герменевтичного аналізу художнього тексту
2. Методи рецептивного літературознавчого аналізу тексту.

ОК 14. Виробнича практика 1 (редакторсько-аналітична)

Мета практики: отримання практичних знань і навичок роботи літературного редактора.

Завдання практики: включення студентів у діяльність установ або видань які потребують роботи літературного редактора та аналітика; формування у них професійних умінь і навичок, необхідних для успішного здійснення редакторської та літературно-критичної роботи; застосування теоретичних знань, отриманих в ході вивчення курсів лінгвістичного та літературознавчого циклів у вузі, на практиці; вироблення творчого підходу до літературно-критичної діяльності; уміння аналізувати, узагальнювати і використовувати педагогічний досвід.

Зміст: організаційна діяльність, аналітична діяльність, робота редактора, проектна діяльність.

ОК 15. Виробнича практика 2 (асистентська)

Мета практики: отримання практичних знань і навичок роботи у вузі в якості викладача і куратора.

Завдання практики: 1) включення студентів у наукову та педагогічну діяльність кафедри; 2) формування у них професійних умінь і навичок, необхідних для успішного здійснення навчально-виховної роботи, освоєння методики навчальної і виховної діяльності у ЗВО; 3) застосування теоретичних знань, отриманих в ході вивчення курсів лінгвістичного та літературознавчого циклів у вузі, на практиці; 4) вироблення творчого підходу до педагогічної діяльності; 5) уміння аналізувати, узагальнювати і використовувати педагогічний досвід.

Зміст: Організаційна діяльність: 1. Індивідуальна програма практики і її виконання. 2. Знайомство з документами викладача кафедри. 3. Звіт-аналіз по педпрактики. *Навчальна діяльність:* 1. Проведення практичних занять з сучасної російської мови і РСІ відповідно до планом-конспектом, який затверджений керівником практики і провідним викладачем. 2. Проведення семінарських занять з історії російської літератури згідно із затвердженими планами. 3. Проведення залікових занять. 4. Обговорення проведених занять в групі. *Виховна робота:* 1. Виконання роботи куратора закріпленої групи. 2. Проведення кураторського години.

ОК 17. Науково-дослідна практика

Метою науково-дослідної практики є поглиблення професійної підготовки, закріплення набутих у магістратурі навичок науково-дослідницької роботи, проведення

наукового дослідження, організація, підготовка, написання й апробація результатів кваліфікаційної роботи.

Завдання науково-дослідної практики: виховати у студента творчий підхід до наукової праці, сформувавши потребу в підвищенні своєї кваліфікації; здобути професійні якості філолога-дослідника: вміння чітко, доступно, логічно, послідовно провести аналіз досліджуваного матеріалу; сформувавши вміння критично оцінювати результати дослідження, робити на їх основі висновки щодо практичної цінності та перспектив дослідження.

Зміст: напрями та характеристика наукової роботи установи на який проходять практику; літературний огляд (стислий аналіз науково-інформаційних джерел, проаналізованих практикантом та відібраних для написання наукової роботи магістра); аналіз та оцінка стану об'єкту дослідження на основі зібрання матеріалу; результати наукових досліджень за обраною тематикою.

Аркуш обліку змін

для здобувачів, що вступили у 2021 році

№ п/п	№ та зміст пункту, до якого вносяться зміни	Підстава внесення змін	Підпис гаранта ОП
1	<p>VI. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання</p> <p>Таблиця 2</p> <p>Перелік компонентів ОП</p> <p>1.1 Збільшити кількість кредитів на Виробничу практику 2 (асистентська) (ОК 15) з 3 до 6 кредитів за рахунок зменшення з 6 до 4 кредитів на дисципліну «Теорія та практика творчого письма та художнього перекладу» (ОК 12) та з 4 до 3 кредитів на дисципліну «Герменевтичний та рецептивний аспекти літературного аналізу» (ОК 13)</p> <p>1.2 Науково-дослідну практику (ОК 16) замінити на Переддипломну практику.</p>	<p>Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти Маріупольського державного університету</p>	<p>BSS -</p>